

ACT: net niet

Redmar Damsma

De tweede editie van het nieuwe zomertoernooi, het Amsterdam Chess Torunament, is voor de organisatoren een mooi succes geworden. Er waren meer deelnemers dan vorig jaar en de A-groep was aanzienlijk sterker bezet dan vorig jaar: men had zelfs wereldtopper Vladimir Akopian weten te strikken. Ik heb de grootmeestergroep met een half oog gevolgd, zoals steeds als ik zelf aan een toernooi meedoe. Tijdens het spelen van de eigen partijen plus het volgen van partijen van vrienden en bekenden heb ik gewoonweg geen zin meer om uitgebreid naar de grootmeesters gaan kijken. Met name de partijen van Dennis Brouwer (B-groep) waren zeer leuk om te volgen – hij behaalde uiteindelijk de prachtige score van 7 uit 9. Ik kan wel melden dat uiteindelijk Pavel Eljanov, een mij vóór dit toernooi volstrekt onbekende grootmeester uit de Oekraïne, ongedeeld eerste werd met 7½ uit 9. Voorwaar een zeer knappe prestatie in dit sterke veld.

Genoeg over de grootmeesters: over naar mijn eigen gezwoeg. Na rijp beraad had ik besloten om in de C-groep mee te doen, voor spelers met een rating van 1900 of minder. Ik had het jaar daarvoor een kleurloos toernooi onderin de B-groep gespeeld, en al vermoedde ik dat ik het dit jaar wel beter zou doen, ik wilde eens proberen om een groep te winnen. Ik koos mijn openingen van tevoren uit, en keek die nog even door vóór het toernooi. Ik nam mij ook voor, niet tijdens het toernooi van opening te wisselen. Verder nam ik mij ook voor om geen gekke dingen te gaan doen, en rustig af te wachten tot mijn tegenstanders een fout zouden maken. Overigens had ik geen erg hoge verwachtingen van het toernooi. Ik weet dat ik geen echte toernooispeler ben. Als ik teveel partijen achter elkaar moet spelen zit er gegarandeerd minstens één zeer slechte partij tussen. Daarom doe ik het meestal beter in competities, dan kan ik mij steeds weer tussendoor opladen voor de volgende partij.

Het toernooi begon zeer veelbelovend, de toernooitactiek leek te werken. De eerste partij kreeg ik een vreemde zijvariant van het Siciliaans voorge-

schoteld. De kansen waren ongeveer gelijk, totdat wit allerlei waanideeën kreeg en gewoon een pion prijs gaf. Hij begon een wanhoopsoffensief maar overzag daarbij eenvoudig torenverlies, waarna hij het opgaf. In de tweede partij mishandelde mijn tegenstander de opening. Ik opende de stelling voor mijn lopers, waardoor de druk op zwarts stelling snel toenam. Na nog wat minder sterke zetten stond hij twee vrijpionnen achter en staakte hij de strijd. In de derde partij kreeg ik met zwart een zware aanslag te verduren.

van Tuyl – Damsma

ACT, derde ronde

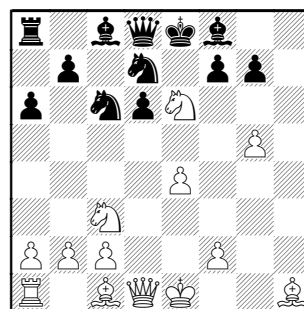
1.e4 c5 2.Pf3 d6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pf6 5.Pc3 e6 6.g4

Mijn tegenstander pakt mijn geliefde Scheveninger aan met de gevaarlijke Keres-aanval. Het lastige voor zwart zit hem erin dat wit al vroeg iets bereikt op de koningsvleugel, vóór zijn stukken te ontwikkelen. Wit kan later beslissen waar die stukken heen moeten, afhankelijk van wat zwart doet. Zwart moet nu reeds beslissen: 7.g5 toelaten of niet?

6...h6 7.h4 a6 8.Lg2 Pc6 9.g5 hxg5 10.hxg5 Txb1+ 11.Lxb1 Pd7

Deze stelling is nog theorie, al wist ik dat tijdens de partij niet. Die vervolgt nu met 12.f4, waarop ik 12...Db6 van plan was. Na 13.Pde2 g6 14.b3 concludeert de theorie dat wit iets beter staat. Mijn tegenstander besloot er vol in te gaan met:

12.Pxe6?

Dit kan onmogelijk correct zijn. Ik was er eigenlijk wel blij mee: dit geeft me veel mogelijkheden om een zwartpartij te winnen. Ik hoef alleen maar de aanval af te slaan en klaar is Kees!

12. .. fxe6 13.Dh5+ Kc7 14.Lf4 Pde5?!

Hier ben ik achteraf niet tevreden over. Na 14. .. Pce5 15.0-0-0 b5! heeft wit niets voor zijn stuk. Na de tekstzet wordt het witte initiatief zeer gevaarlijk.

15.0-0-0 De8 16.De2 Ld7 17.Le3 Kd8 18.f4 Pg6 19.Lf3 e5

Misschien was dit niet nodig, en had ik 19. .. Kc7 kunnen spelen, maar ik vertrouwde het niet.

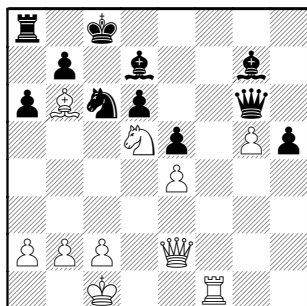
20.Lh5

Dit lijkt heel sterk, maar ik had nog een truc achter de hand. Beter is zoals de computer aangeeft, 20.f5!. Na 20. .. Pxf4 21.Lxf4 exf4 22.Pd5 Kc8 23.Pb6+ Kb8 24.Pxa8 Kxa8 heeft wit een kwaliteit teruggewonnen en zijn de zaken niet zo duidelijk meer.

20. .. Pxf4! 21.Lxf4 g6

Dit redt zwart. Wit moet één van zijn lopers verliezen, en het is logisch dat hij graag zijn sterke zwartveldige loper behoudt vanwege de verzwakte zwarte velden op de damevleugel.

22.Le3 gxf5 23.Lb6+ Kc8 24.Pd5 Dg6 25.Tf1 Lg7

Een belangrijk moment. Alle witte stukken staan goed opgesteld. Wit kan zijn stelling dus niet meer verbeteren en zal met een combinatie moeten komen, anders worstelt zwart zich langzaam los en wint hij met zijn extra stuk. Tijdens de partij leek me 26.Df2 erg gevaarlijk, want dat dreigt 27.Df7. Dat de dames geruild worden is juist gunstig voor wit, want de zwarte dame houdt de zwarte stelling bij elkaar. Zonder de dame dreigt de loper op g7 gaat verloren, terwijl zwart de toren op a8 niet in het spel krijgt. In de computeranalyse blijkt dat 26.Df2 inderdaad wits beste zet is. Een mogelijke voortzetting is: 26. .. Le6 (gedwongen, anders komt 27.Df7) 27.Pc7 Lc4 28.Df5+ Dxf5 29.Txf5 Tb8 30.Pd5 Lxd5 31.exd5 Pe7 32.Tf7 Kd7 33.Txg7 Tg8 34.Txg8 Pxd8 en het eindspel lijkt mij remise. Wit kwam echter niet op het idee de dames te ruilen.

26.Dc4 Le6

Dit had de witspeler geheel overzien. Toch had

hij hier nog een kans de partij te redden: 27.Pe7+! Kd7! 28.Dxc6+ bxc6 29.Pxg6 Tb8. Wit heeft zijn stuk terug gewonnen, al is het resterende eindspel beter voor zwart.

27.Le3 Kd7 28.Pb6+ Ke8

Een interessante poging is hier 29.Tf6!?, maar ik had al gezien dat na 29. .. Dxf6! 30.gxf6 Lxc4 31.fxg7 Td8! (de loper dekt g8) 32.Pxc4 Kf7 en zwart wint het eindspel met een kwaliteit meer. Na de tekstzet worden alle zwarte stukken actief, met een voorstelbare afloop:

29.Pd5 Tc8 30.Dd3 Pd4 31.Pf6+ Ke7 32.Kb1 Pxc2 33.Ld2 Pd4 34.Th1 Lxf6 35.gxf6+ Kxf6 36.Tf1+ Ke7 37.Le3 Lc4 0-1

Een leuke partij waar veel inzat. Ook leuk was dat ik nu 3 uit 3 had. De volgende ronde moest ik tegen een vriend uit Delft en we besloten een rustdag in te lassen. Die had ik hard nodig, want in de vijfde ronde kreeg ik met zwart opnieuw een zware aanslag op mijn stelling te verwerken. Een dubieus ogende variant wordt door mijn tegenstander zo goed als weerlegd! Ik besloot hierover een vraag te stellen aan Gary Lane, die op de site www.chesscafe.com een rubriek heeft waarin openingsvragen worden behandeld. Tot mijn verbazing werd mijn vraag al in de eerstvolgende 'Opening Lanes' behandeld, en ook meteen mijn ingezonden partij geanalyseerd. Het blijkt dat de variant onspeelbaar is geworden door mijn bevindingen! Hieronder mijn eigen analyse, geïnteresseerden kunnen op de bovengenoemde site de analyse van Lane bekijken.

Schmit – Damsma

ACT, vijfde ronde

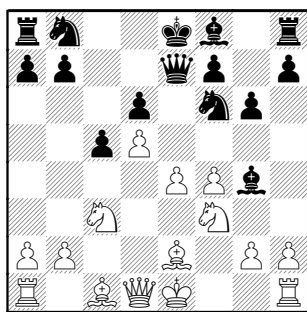
1.d4 Pf6 2.c4 c5 3.d5 e6 4.Pc3 exd5 5.cxd5 d6 6.e4 g6 7.f4

Ook mijn Benoni wordt op zijn scherpst aangepakt! Na 7. .. Lg7 is wit 8.Lb5+ van plan, de beruchte Tajmanov-aanval, de reden waarom veel zwartspelers alleen de Benoni in durven als wit al Pf3 heeft gedaan. Ik speel een obscure zijvariant, welke wordt aanbevolen in *The Gambit Guide to the Modern Benoni* van John Watson, dat ik bezit (hij voegt er wel aan toe dat het 'experimental' is 'and may not hold up').

7. .. De7 8.Pf3! Lg4

8. .. Pxe4? 9.Da4+

9.Le2

9. .. Lg7

In *The Modern Benoni* wordt 9. .. Pbd7 gegeven, waarna 10.h3 en 10. 0-0 worden geanalyseerd. Fritz komt echter doodleuk met 10.e5! op de proppen, wat lijkt te winnen voor wit: 10. .. dxe5 11.Pb5 Dd8 12.d6 en ik zie geen redding voor zwart (12. .. Tc8 13.fxe5 Lxf3 14.Lxf3 Pxe5 15.De2 Ld6 16.Lf4 met stukwinst). Lane is het met Fritz en mij eens. Ik vertrouwde het – gelukkig! – achter het bord niet en besloot snel te gaan rokeren.

10.0-0 Lxf3 11.Lxf3 0-0 12.e5!

Maar ook nu staat wit duidelijk beter: wit heeft zijn thematische opstoot e4-e5 weten te bereiken zonder dat daar voor zwart iets voor tegenover staat. Het blijkt echter nog niet zo makkelijk voor wit om dat voordeel vast te houden en uit te breiden.

12. .. Pe8! 13.Tel

Lane stelt 13.Pe4 voor.

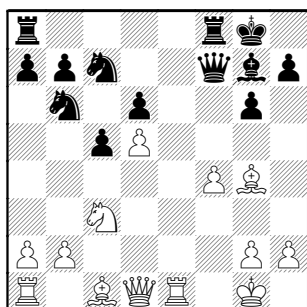
13. .. Pd7

Wit had nu met iets als 14.exd6 Dxd6 15.Le3 Pc7 16.Pe4 Db6 een voordeeltje kunnen bereiken, maar het is begrijpelijk dat wit na een veelbelovende begin meer wil.

14.e6 Pb6 15.exf7+?!

Dit is toch te simpel. 15.a4 is aangewezen, ook Lane geeft dit aan.

15. .. Dxf7 16. Lg4 Pc7

Opeens is het wit die moet vechten voor gelijk spel. Zwart is volledig ontwikkeld, en pion d5 hangt. Mij lijkt 17.Pb5 de beste kans voor wit. Maar wit

had hier niet veel tijd meer en vindt niet de juiste voortzetting.

17. Le6 Pxe6 18.dxe6 De7 19.Pd5 Pxd5 20.Dxd5 Ld4+ 21.Kh1 Tf5 22.Df3 Taf8 23.g4?

Wit stond al slechter, maar dit kost een pion.

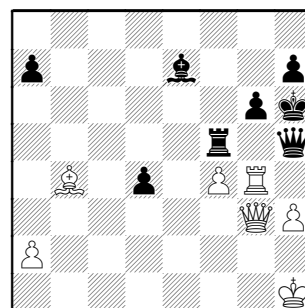
23. .. Te5 24.Ld2 Dxe6 25.Dxb7 Txe1+ 26.Txe1 Dxb7

Dit lijkt gewonnen voor zwart, maar ik speel het vanaf hier niet al te best.

27.Dd5+ Kh8 28.b4 Tf5 29.Da8+ Kg7 30.Db7+ Kh6 31.bxc5 d5?!

Zoals Lane opmerkt was er niks mis met 31. .. bxc5. Mijn idee was de witte dame af te sluiten van f3, maar ik had 32. Db3 volledig overzien.

32.Db3 Lxc5 33.h3 Dh4 34.Df3 Ld6 35.Tg1 Dh5 36.Tg4 Le7 37.Dg3 d4 38.Lb4

Een aardig idee, op 38. .. Lxb4 volgt 39.Th4 met damewinst.

38. .. Ld8 39.La5?? Txa5

Tsja, torens kunnen ook opzij. ... 0-1

De volgende dag speelde ik tegen de koploper. Na een wat moeizame opening bereikte ik na een serie sterke zetten in het middenspel een duidelijk beter eindspel. Zwart bereikte echter op het nippertje remise. Na deze lange partij was al mijn energie weggevloeid, zo leek het althans. ik uit de laatste rondes nog anderhalve punt behaalde mag een wonder heten, want ik zag haast niets meer. Waar ik in eerdere rondes steeds ver en goed vooruit keek werd ik nu steeds verrast door zetten die ik niet aan had zien komen. Na een paar rondes had ik even de hoop dat ik misschien niet een hele slechte partij zou spelen dit toernooi. Dat bleek ijdele hoop. Met de onderstaande ramppartij verspeelde ik al mijn titelkansen.

Kamali – Damsma

ACT, zevende ronde

1.e4 c5 2.Pf3 Pc6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 e5

Een slimme openingskeuze van mij. Mehran Kamali speelt bij de jeugd van onze club, dus we kennen elkaar wel. Ik had dit toernooi al eerder de Scheveninger gespeeld en van het koningsgambiet staat van mij nog een partij op internet. Ik was er zeker van dat hij zich zou proberen voor te bereiden. Hiermee ontwijk ik zijn voorbereiding. Hij speelt de ene slappe zet na de andere.

5.Pb3

5.Pb5!.

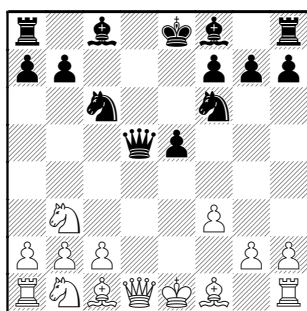
5. ... Pf6 6.f3?!

6.Lg5.

6. ... d5 7.exd5?!

7.Lg5.

7. ... Dxd5

Waarschijnlijk is 7. .. Pxd5 nog beter, maar ik ben hoe dan ook prima uit de opening gekomen. Kunt u geloven dat ik na nog twaalf zetten op kon geven? De rest van de partij volgt zonder commentaar, het spreekt voor zichzelf.

8.Ld2 Lf5 9.Pc3 De6 10.Lb5 a6 11.Lxc6+ Dxc6 12.De2 0-0-0 13.0-0-0 e4 14.Lf4 Txd1+ 15.Txd1 Lb4 16.Pd4 Dc5 17.Pa4 exf3 18.gxf3 Te8 19.Dxe8+ 1-0

Ik eindigde uiteindelijk met 6½ uit 9 en een TPR van 1957. Niet slecht, maar er had meer ingezeten. Als je het vergelijkt met mijn vorige toernooien was het zeker een vooruitgang, dus daar klamp ik mij aan vast. Wie weet ontpop ik mij de komende jaren als een heuse toernooitijger?